

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72
สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
ACADEMIC LADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SCHOOL
NETWORK 72, BANG KHUN THIAN DISTRICT OFFICE
UNDER BANGKOK METROPOLITAN

นฤมล อาษาธง

Nalumon Arsathong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: Nalumon2561cream@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 466 คน กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน สุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามสัดส่วนของประชากร วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และ (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านส่วนใหญ่แตกต่างกันทุกด้าน ยกเว้น ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ. ผู้บริหารโรงเรียน. กลุ่มเครือข่ายที่ 72, สำนักงานเขตบางขุนเทียน, กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study academic leadership of school administrators in school network 72, Bang Khun Thian District Office under Bangkok Metropolitan; and (2) to compare

the academic leadership of school administrators within the network 72, Bang Khun Thian District Office, under Bangkok Metropolitan, based on teachers' opinion classified by educational levels, work experience, and marital status.

This research methodology was a survey. The population consisted of 466 teachers of 8 schools in school network 72, Bang Khun Thian District Office under Bangkok Metropolitan. The sample size was 214 teachers in school network 72, Bang Khun Thian District Office with determined by Krejcie & Morgan Table and obtained by proportional stratified random sampling technique. The research process had four stages: (1) studying research problem; (2) research designing; (3) data collection and data analysis and (4) research reporting. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis testing by Independent t-test.

Major findings: (1) academic leadership of school administrators in school network 72, Bang Khun Thian District Office under Bangkok Metropolitan was overall at high level (2) comparison of academic leadership of school administrators within the network 72, Bang Khun Thian District Office, under Bangkok Metropolitan, based on assessments of teachers found that: when classified by educational levels and work experience academic leadership of school administrators in the overall were not different but when classified by marital status academic leadership of school administrators in the overall was different at .05 statistical significance.

Keywords: Academic Leadership, School Administrators, School Network 72, Bang Khun Thian District Office, Bangkok Metropolitan

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาคือหัวใจในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ขึ้นเพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีความท้าทายที่จะเป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบท เศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: ง)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) และฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562) มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 53) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาจึงอยู่ที่งานวิชาการ ประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีขั้นวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นจัดการและดำเนินการ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 7)

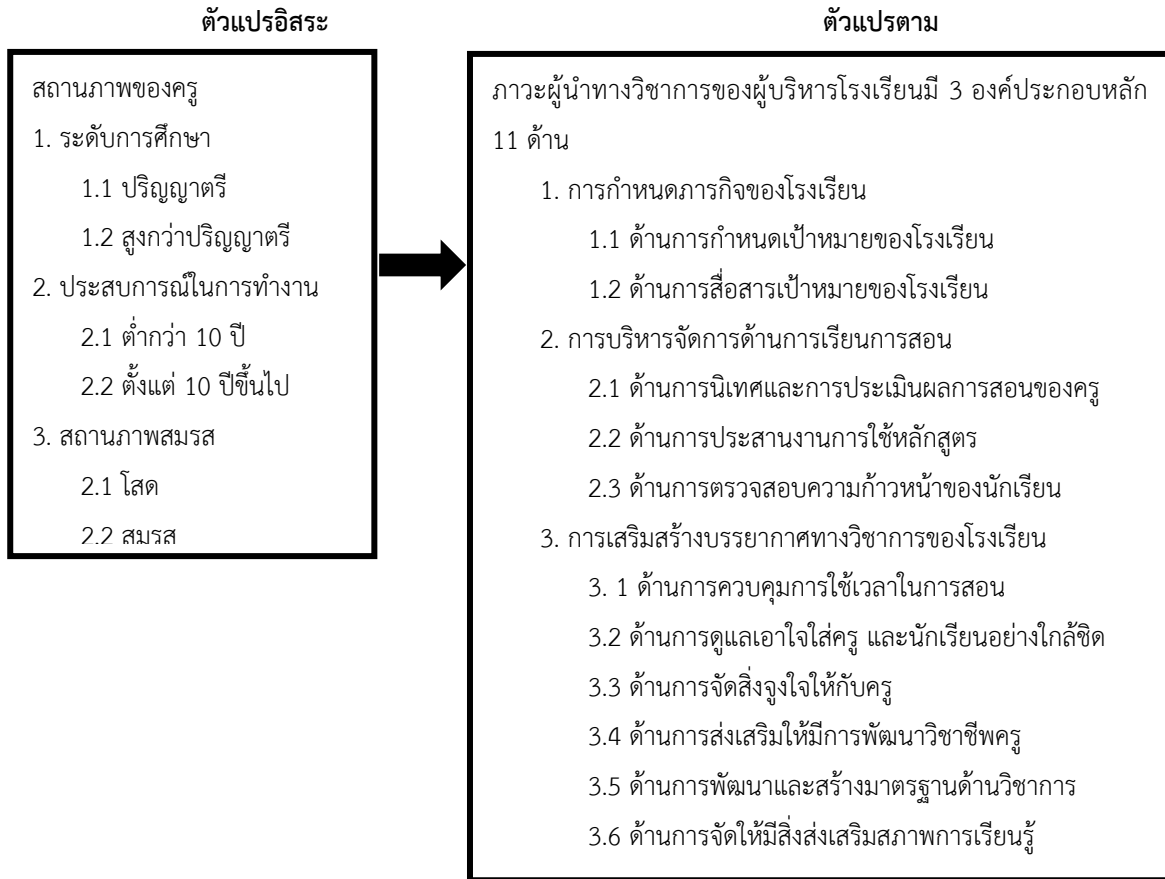
ซึ่งในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนหลายขนาด ซึ่งทำให้มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้มีผลต่อคุณภาพสถานศึกษา ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของการจัดสถานศึกษา ทำให้การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสำนักการศึกษาใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหาร ให้ทำงานมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอฟี (Hallinger & Murphy, 1985: 211-224) ซึ่งได้เสนอองค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษากันครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985: 211-224) มี 3 องค์ประกอบ 11 ด้านคือ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วย ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) โรงเรียนวัดเลา (คณะศิษย์เทพสิทธินุทิต) 2) โรงเรียนวัดบางกระดี่ 3) โรงเรียนวัดกก 4) โรงเรียนวัดกำแพง 5) โรงเรียนวัดสะแกงาม 6) โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา 7) โรงเรียนศาลเจ้า (หัวานุกุลวิทยา) 8) โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม - เชื้อมนูกุล) รวมประชากรทั้งสิ้น 466 คน

กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนวัดเลา (คณะศิษย์เทพสิทธอุทิศ) 2) โรงเรียนวัดบางกระดี่ 3) โรงเรียนวัดกก 4) โรงเรียนวัดกำแพง 5) โรงเรียนวัดสะแกงาม 6) โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา 7) โรงเรียนศาลเจ้า (ห้าวานุกุลวิทยา) 8) โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม - เชื้อมนุกูล) รวมประชากรทั้งสิ้น 466 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน สุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ตามสัดส่วนของประชากร

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ สถานภาพของครู ประกอบด้วย

1) ระดับการศึกษา

- (1) ปริญญาตรี
- (2) สูงกว่าปริญญาตรี

2) ประสบการณ์ในการทำงาน

- (1) ต่ำกว่า 10 ปี
- (2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3) สถานภาพสมรส

- (1) โสด
- (2) สมรส

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน คือ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย (1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (2) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย (3) ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน (4) ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (5) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย (6) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน (7) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน (8) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (9) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู (10) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (11) ด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้

4. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามขอบเขตของการศึกษา จำนวน 1 ฉบับใช้สอบถามครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนของตนเอง โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยข้อคำถาม 60 ข้อ

5. สถิติในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC)

5.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.2 สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (Percentage)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที่แบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพ การเรียนรู้ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการกำหนด เป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศ และประเมินผลด้านการสอน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มี สิ่งจูงใจให้กับครู

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านส่วนใหญ่ แตกต่างกันทุกด้าน ยกเว้นด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นเพราะมาตรฐานทางวิชาการที่ สูงขึ้น และมีความชัดเจนจะเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและมาตรฐานที่สูงขึ้นนี้จะแสดงให้เห็นจาก จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนในอนาคตต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ที่จะพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งบรรยากาศใน ทางบวกในที่ซึ่งครูทำงานและในที่ซึ่งนักเรียนเรียนการปรับปรุงบรรยากาศ จำเป็นต้องอาศัยทักษะในการตอบสนองต่อผู้ที่ เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวังและสภาพใหม่ ๆ ซึ่งจุดประสงค์สุดท้ายก็คือการปรับปรุงการเรียนการสอน ก็จะ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพสมรส ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารแต่ละโรงเรียนได้ผ่านการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งทำให้มีประสบการณ์และเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพจึงสนับสนุนให้ครูทุกคนในโรงเรียนเข้ารับการอบรมทางวิชาการเพิ่มมากขึ้นเพื่อนำความรู้ความสามารถมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนมีศักยภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสรรเพชญ ไตรรงค์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ยังมีพื้นที่ในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน จึงควรให้ความสนใจในการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ยังมีพื้นที่ในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน จึงควรให้ความสนใจในการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดให้ครูผลัดเปลี่ยนนิเทศการสอนของเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำข้อค้นพบมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายที่ 72 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาของครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ของ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อค้นหาค้นหาจุดแข็งและจุดอ่อนเพื่อการพัฒนาต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สรพรเพชญ ไตรรงค์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร
- สุพล วังสินธ์. (2545). การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ. 5(6) : 29-30
- อุดม สิงโตทอง, (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Hallinger, P., & Murphy, M. (1985), Assessing the instructional management behavior of principals. *The Elementary School Journal*, 8(6), 221-224.